ANY IV NÚM. 176 19 MAIG DE 1911

Lluis Blanca

Comensa a repartirse la segona edició de

El Somatent de Girona

(obra agotadissima)

Avuy comensa a repartirse la segona edició de "El Somatent de Girona", per Ferrán Agulló y Vidal

Anunciàvem que l'obra que ara comensaríem a repartir fora, no sols per la seva importancia literaria, sino per l'autor que la firma, mereixedora de ocupar lloch preferent en la nostra Biblioteca.

Efectivament: el quadro dramàtich en un acte y en prosa, original del Mestre en Gay Saber Ferràn Agullo y Vidal,

EL SOMATENT DE GIRONA

estrenat al Teatre de Novetats de Barcelona la vetlla del 9 de Janer de 1895, ha estat un dels èxits sorollosos del Teatre Català. Premsa y pùblich, unanimament, l'elogià y aplaudí ab entusiasme. Les representacions de

EL SOMATENT DE GIRONA

constituiren formidables ovacions, no sols per l'autor de l'obra, sino pels artistes encarregats de interpretarla que eren les actrius Concepció Ferrer, Caterina Fontova y Mercè Daroqui y els actors Enrich Borràs, Enrich Guitart, Enrich Gimenez, Jaume Virgili, etz...

No es estrany, donchs, que fins avuy hagi arribat el ressò d'aquell èxit memorable del Teatre Català.

La primera edició de

EL SOMATENT DE GIRONA

està, desde fa temps, agotada. Y eren molts els actors, professionals y aficionats, que desitjaven posarla en escena...

En aquestes circunstancies, DE TOTS COLORS, consequent ab els propòsits que té de reimprimir les millors obres de la literatura dramàtica catalana, ha conseguit permís per publicar la segona edició de

EL SOMATENT DE GIRONA

que avuy comensa a repartirse.

Creyem, donchs, acertada y oportuna la popularisació de una de les poques obres dramàtiques d'aquell temps que's mereixen ser posades en escena avuy en dia y obtenir el mateix sorollós èxit d'aleshores.

Garavaglia y Sorel

De l' estada a Barcelona d' aquets dos artistes se 'n poden treure algunes consideracions bon xich profitoses pera 'ls amants de l' art en general, puig abdos, apart dels seus mérits personals, poden servir de models pera l' estudi de dues tendencies, o dues maneres de sentir y entendre l' art.

Garavaglia aspira a la forsa de expressió al *cop* genial, a la profunditat imaginativa y es efectista, massa efectista. Ama endursen el públich, subjugarlo, tenirlo pendent dels seus gestes y de les seves paraules, ab concentració un poch neguitosa fins que 'l rendeix y el fá aplaudir vulgues a nó car l' ha posat en punxanta vibració. Es el seu art plé de foch y resplandors y fins te desequilibris] y contrastes de colors Garavaglia es Italià, es de Mitg-jorn y dú en la seva ànima de artista l' amor a la estridencia y a l' exaltació, patrimoni comú de tots els que vivim en aquestes beneides terres de sol de foch y cels blavissims. Ell sent l'art *carregat* y qui sab si aytal manera de sentir realsa o rebaixa el seu talentàs natural?

La Sorel no té 'l talent natural de l' actor Italià y encara que 'l tingués no 'l lluhiria. Sent l' art de tota una altra manera. Ella no cerca la forsa d' expressió, ni la profunditat ni l' efectisme, ans al contrari d' aquest darrer ne fuig com del diable. Ella no vol subjugar y ferse aplaudir vulgues o nó; ella no ama violencia ni contrastos de llum, ella sent la armonia y les suavitats. La seva aspiració suprema es seduhir, penetrar dolsament y deixar recort indeleble: es eminentment parisenca. Es el seu art de claretat en la concepció del personatge y en les situacions, art de detalls, de tons, de perfils. Pera ferse càrreh de son trevall cal una major atenció que la que acostumen a posar els nostres públichs en el teatre. En ella tot se armonisa y confón com en un paisatge del Nort en una tarda de pluja; si no teniu bona vista confondreu els termes.

Per això la Sorel no ha agradat a Barcelona, perque no es estridenta. Aquella qui a París s'endú el cor y les mirades de totes les donzelles sentimentals, aqui no ha dit rès a ningú, o quasi a ningú. A Madrit

en cambi, si no ha sigut més aplaudida ha tingut més gent al teatre y son pàs ha fet més sensació. L'han entesa més. A Madrit, en art no semblen tan meridionals com nosaltres, son *més fins*.

Y cal parlarne un xich d'això car avuy que'l teatre català està passant una pahorosa crisis de creixensa es bò d'exposar francament els problemes y els perills

Cal parlarne perque seria molt de doldre que aqui, a copia de volguer ser sabis y de pensarnos que a cada cantonada hi ha un Ibsen y a cada travessia un Shakespeare, deixéssim morir y perdre el teatre català, per allò de que *no es prou* fort. Com que de Ibsen y Shakespeare, per ara no més n'hi ha hagut un de cada mena, cal que'ls autors que venen siguin modestos y trevallin seguint els passos que altres més avensats hagin fet ab mellor fortuna y aixís, d'aquest petjagolall, ne vindrà l'ampla ruta de l'art nacional.

Que no passés als literats catalans lo que ha esdevingut als pintors de la nostra terra. Aquets a copia de buscar lo nou, resulta que no han trobat *rés* y en cambi'ls castellans seguint la seva escola nacional, en l'Exposició actual de Belles-Arts, han pegat una terrible bofetada als nostres.

No'ns deixem donchs enlluhernar y anem sempre ab peus de plom. Prou novetas y més art. Y aquest art, quan el tinguem, afinemlo y llimemlo un xich a lo Sorel, fins que ens el fem ben nostre. Y aprenguem a estimar aquest art fi y de mosaich, d'estudi y pasiencia. que a nosaltres de natural un xich massa bàrbres, ens convé forsa infiltrarne algunes dosis tant als autors com als actors.

CORREU DE PARIS

D' Annuzio al Châtelet.—*El Martiri de Sant Sebastiá.—L' Apotre* (L' Apostol) al Odeon per Paul Loyson.—*Sous la Lumière rouge* (Sota 'l llum roig), per Maurice Level y Etienne Rey y *Atelier d' avengles*, per Descaves, al Grand Guignol.

Crech que la prempsa de Barcelona ha parlat ja del soroll que mou a París la preparació de l' estrena al Châtelet de *Le Martyre de Saint Sebastien* de d' Annunzio. Se parla de que l'empresa fá un gasto de trenta set mil franchs pera posar dita obra. Com ja debeu saber en aquesta obra hi surten grans masses y chors. Es esperada ab veritable espectació l'estrena del poeta italià que París designa ja ab el títol de Mestre. Diuhen que aquesta obra revelará un nou procediment, una novella vibració de l'art lírica de d'Annunzio. Ja veurem.

Al Odeon s'ha estrenat *L' Apotre*. Se presenta y desarrolla en aquesta obra el mateix cas de *Le Tribun* de Bourget y *De bon tremp* den Folch. El cas del

home que pera cumplir son deure sacrifica al fill. En *Le Tribun* el pare perdona, en *L' Apotre* denuncia y deixa castigar. Fa estrany aquesta coincidencia en l'assumpte. Ara pera parlar sols de *L' Apotre* y confessant sinceramente la meva opinió, la judico teatralment superior a *Le Tribun*. No volguent esser l'obra den Loyson tant teatral com *Le Tribun*, es més *teatre* que la de Bourget. Per altra part, donat el cas que's planteja ja de bòn principi, l'obra fá son camí no molt intensa però sempre teatral y interessant.

Al Grand Guignol, teatre de melodrames y comedies un poch burdes, s'hi han estrenat dos dramets, a part d'altres produccións que no mereixen esser ressenyades, als quals val la pena de dedicar un paragraf, sempre en el ben entés de que les llohanses que d'ells es fassi son sempre baix el punt de vista del genre melodramatich.

Es una d'elles *Sous la lumière rouge* deguda a la ploma dels reputats Level y Rey.

Un enamorat pert la seva enamorada que mort un poch inopinadament. Volguent servar un recort d'ella abans de tancarla a la caixa li fá un retrat ab la seva máquina fotográfica. A la nit, fós el cor de dolor, revela'l clixé a la llum roja de la llinterna y ¡oh espant! en el clixé la morta te 'ls ulls overts. Això sugereix a l'enamorat l'idea de que la seva pobra estimada por haver estat enterrada viva. Corren a desenterrarla y allavors malgrat el part del metge verificador que l'havía donada per morta, se convencen de que l'infelis ha mort sota la terra y dins la caixa. Aleshores tot es volguer amagar al enamorat la trágica fi de sa estimada.

Com podeu veure l'assumpte es tètrich y desolador, empró ve mitigat per la tesis de combatre la mala costum dels metges forenses que no cumpleixen ab sos deures sagrats.

L'altra dramet es *L' Atelier d' aveugles* «El taller dels cegos».

En un taller de beneficencia 'ls cegos se guanyen la vida trevallant. Alguns d' ells son agrahits al seu pseudo-benfactor, en cambi altres se consideren explotats y es revolten contra 'l seu protector a qui volen matar a gavinetades. El director aleshores els tanca a tots en el taller y corre a avisar a la policía. Els cegos aleshores resten sols presos d' un estranya por. Es una nit d' hivern. El vent udola, la tempesta obra sobtadament una finestra y 's sent la remor d' una pompa de vapor. Els cegos aleshores creuhen que s' ha calat foch a la casa. Els cegos se desesperen. Volen esbotzar la porta. Ells ab ells se peguen sense volguer, se fereixen ab els ganivets, etc. L' efecte es terrible y conmovedor y el públich dominat aplaudeix potser pera que caigui 'l teló y s'acabi semblant martiri.

No obstant y això crech que cap d' aquets dos dramets tindrà un èxit de tanta durada com obtingué la tardor passada *Sabotage* estrenat en aquest mateix teatre.

LOGE.

A la Ció de "Joventut"

Va per la jova aficionada, Agneta Roldán

Ció; pobra Ció! qui ja ets mare
y vius enamorada del teu fill!
Els xorchs que no han comprés ta sort encara,
t' alluyen d' aprop seu, com un perill.

Ta fàs els simboliza la deshonra
sens veure, criatura, els teus pochs anys.
Ells viuen orgullosos d' aquella honra
que 'ls fá que siguen sorts a n' els teus planys.

Empró, tú, no ets del tot desgraciada...
encar hi ha un cor noble, el d' en Melció,
qui 's donaría a tú, d' una vegada
sentintse corferit de compassió.

Mes tu, qu' en el teu fill hi veus la vida
y vius ja resignada de ta sort,
rebutges, boy sentinten agraida,
l' amor que humil te brinda aquell bon cor.

Sols tu, només que tu, sab qui es el pare
del teu fillet hermos, qu' estimes tant;
Sols tu sabs qu' es en Lari... no obstant are,
per més que t' ho preguntin no ho sabràn.

En Lari prou te cerca pels defores
y 't parla baix, baixet, y d' amagat...
En Lari; plora molt, a totes hores...
Ell, vol cobrir la falta del pecat...

. . . . . .

Y quan l' hora suprema es arribada
qué 't treuen de la casa ab el fillet,
en un mati d' hivern que la glassada
als humils aucellons mata de fret,

En Lari foll d' amor, t' atura els passos,
veient en tu la ditxa que s' esmuny...
Després, venint ab tu, t' estreny als brasos,
dient: «Anem a viure!» «Lluny, ben lluny...»

J. PONS Y MARTORELL.

PRINCIPAL

Segueixen les representacions de *La Reina jove*.

Per dissabte està nunciada una funció en honor de don Angel Guimerà.

Mentrestant, s'ha perpetrat una estrena analfabeta y se n'anunciava un'altra per un dia d'aquets. Se tracta de *El tren de les dotze* y de *Qui del llop parla...*

Podríem, sobre aquestes dugues produccions, explicar tota una historia de desaprensió y frescura. Prò considerem que no val la pena de insistir sobre lo que tothom sab o sospita...

Un altre dia, ab tot, potser que'n traguem punta d'aquest edificant episodi...

ROMEA

Tampoch val la pena de parlar de *L'escala dels embolichs*.

Les Flames del goig den Viura no es pas una obra teatral, ans al contrari resulta, molts cops anti teatral. Y es precisament patrimoni del teatre l'èsser desagrahit ab les obres que no son ben bé per ell. Poseu a les taules una obra escènica y tota bellesa se os fará vistent y tota forsa important. Si l'obra no es pera'l teatre, aquest os la grisejerà, desllorigará, trontollarà y finalment ell mateix l'enfonsarà.

Quan això passa es inutil que l'obra estigui ben escrita, que sia elevat son estil o son pensament. L'obra caurà tant més avall com més amunt haurà pretengut posarla l'autor.

En semblants casos l'ùnica defensa que té l'obra es la interpretació. La den Viure no va tenir, dilluns a Romea, aytal protecció, Els actors que comensaren fentla sense fé acabaren fentla en broma. [No aixís les senyores Baró (E). y Ferrer, que com actrius respectuoses ab l'autor y el pùblich se mantingueren sempre a tò. En cambi els actors si bé no s'atraviren a posar frases de la seva cullita (excepte'l senyor Buixens, en ocasió que val més no recordar) brodaren, no obstant, els personatges ab gestes y entonacions impropies per les situacions que representaven, contribuhint aixís, en gran manera, a que l'obra anés malament.

Això va infiltrar una certa indignació en el pùblich. Durant un intermedi tothom parlava de que no era permés als actors fer lo que feyen. L'actor té l'obligació de defensar l'obra.

Nosaltres no podem trangigir ab lo que va passar a Romea dilluns. Per més que'ls actors interessats neguin *la broma* el pùblich, jutje suprem, la va veure, una part d'ell se'n va otendre y tot.

Y rahó que tenía. No es seriós, ni correcte y fins indigne del talent d'alguns actors de Romea bromejar en una obra com uns aficionats.

Cal que'l fet no's repeteixi. Cal deixar ben sentat que l'actor no té dret a prejutjar les obres. S'hi ho fà'l, pùblich té dret... a lo que vulgui.

GRANVIA

La companyía del distingit actor Joan Santacana ha celebrat les anunciades funcions en aquest teatre estrenant el drama *Pere Antón (Juan José)* den Dicenta y posant en escena *La morta* den Crehuet.

Pere Antón va ser posat y interpretat ab fè per la companyía den Santacana. Aquest jove y voluntariós actor s'hi lluhí forsa, ja que havía estudiat ab afecte'l protagonista y conseguí presentarlo ab acert en la dicció y ab envejable propietat de caracterisació. Les senyores Rovira, Vendrell y Bozzo y els senyors Màntua, Strems y Mercader, se distingiren en la interpretació dels seus respectius personatges.

En *La morta* també hi fou aplaudidíssim en Santacana molt ben secundat per les senyores Vendrell, Rovira, Bozzo y Cervera y el senyor Mercader.

AGRUPACIONS Y SOCIETATS

Foment Artístich.—Diumenge a la tarda, l'aplaudit quadro dramàtich Forga-Perbellini ens feu gaudir una extraordinaria funció ab el drama d'en Rusiñol *El Místich*.

El conjunt, en general, sortí força arrodonit. La senyoreta Romagosa en la «Marta» se portà perfectament, sobressortint en diversos personatges de l'obra. La estudiosa aficionada senyoreta R. Virgili s'encaixà ab la «Francisca», detallantla ab vera naturalitat, emperò sí li recomanem que quan vagi a dir una paraula per un altre, no s'aturi o deixi la paraula a mitg dir, o sinò fa mal efecte. La senyoreta Viura se portà correctament y la senyoreta Bou discreta y retardant un xich les paraules. El senyor Yorga en «mossén Ramón» ens detallà un Místich tot d'una pessa, portantse admirablement en tots els actes en esment en el quart ahont ens feu commoure de debò ab l'agonía que'ns feu plena de detalls. El senyor Viñas en el «Mossén Joan» hi estigué encertadíssim en tota la seva tasca. El senyor Narcís Perbellini ens presentà un «Bisbe» digne de elogi y en la forma que'ns té acostumats, deixant plenament convençut al pùblich y també ens convencé de que lo mateix domina un barba que un galant jove, tal com ens ho demostrá en el difícil paper de «Miquel». Els joves Perbellini (E.) y Torda completament identificats en llurs papers. Els senyors Lluch y Martí hagueren pogut treure'n més partit, empro per això no decaygueren. El final de l'obra fluixejà quelcom per motiu de que si el senyor Valls no apren d'enraonar més alt y més correctament sense entrebancarse no farà res de bò. Al final notarem massa fosquedat o bé hi feya falta un llum en escena. Vestuari y presentació, bons.

Per diumenge *Felicitat Eterna* (Puiggarí), *El Llaud Negre* (estrena, d'en F. Forga) y *Per una capa* (Graells). En breu, estrena de l'esboç idealista d'en Narcís Perbellini *Fanatisme*.

Havem sapigut que el senyor Pérbellini ha deixat el cárrech de director de l'esmentat grupo, lo que de veres sentim.

Institució Horaciana de Cultura.—En eix local se representaren el prop passat diumenge *L'agencia d'informes comercials* y *L'agricultor de Xicago*.

En la primera de dites obres sobressortiren la senyoreta Fortuny, qui feu una americana bastant melosa, y els senyors Figuerola, Sedes, Maxens, Fortuny y Mayals; encare que ab un xich més de voluntat n'haurien pogut treure més bons resultats. Els demés sortiren del pas

En l'Agricultor, lo mateix qu'en l'altre, faltats de voluntat. El senyor Molas interessantse tant com podía, sens ésser ajudat. Al senyor Sedes li preguem quelcom més d'estudi, lo mateix que a la senyoreta Fortuny per treure més bon partit de les obres. Els senyors Ferrés, Molet y Fortuny bastant fluixets.

L'Aliansa de Camarers.—Feren el diumenge a la nit en aquesta societat la comedia d'en Coca y Vallmajor *Gent d'ara* y estrena en Espanya, segons deyen els programes, del quadret dramàtich *Pare egoista* de l'Alfret Jornet.

L'autor d'aquesta obreta notarem desde les primeres escenes qu'es un autor novell que encare no ha estudiat al públich, sent aixís que en *Pare egoista* no notarem cap efecte teatral; y en l'última escena el «Jordi» té una relació excessivament llarga.

Notarem que'l senyor Jornet ha posat en ella alguns conceptes ben desarrollats que fan agradable l'obra, ab tot y ser gastat son argument que fa resultar infantil el quadret. Encoratgem a l'autor d'aquesta obra y a l'ensemps li recomanem molt estudi si vol seguir escribint.

Dels demés, direm tant sols que estudiin més, puig, fora les senyores, tots tenien que fer repetir al consueta totes les paraules.

La direcció escénica deficienta y la presentació pobra.

L'apuntador ab son refilet ens demostrà que tot y sent l'hora bastant avençada, encar no s'havia ensopit.

Casa del Poble.—Dissabte passat a la vetlla s'hi representà *Lo majordom*. En l'execució de l'obra hem de fer esment de la senyoreta Pepeta Roca y dels senyors Puigfet, Roca, Sala, Francitorra, Aguiló y nen Roca, que ho feren ab forsa afany de quedar bé. El públich no escatimá els aplaudiments als artistes.

GRACIA.—Ateneu de U. F. N. B.—El primer actor Sr. Borrás celebrà la funció del seu benefici el passat diumenge ab el drama en quatre actes *La Mare*. En la execució s'hi vegé desde'l primer moment la manca de algun ensaig y fins de aptituts per part d'alguns aficionats encarregats dels papers de més compromis. Ab tot, cal remarcar el trevall del beneficiat que en el paper de «Manel» estigué bastant correcte durant tota l'obra. També cumpliren dignament les senyores actrius. El decorat, acceptable y la direcció a l'altura de la execució en general.

El beneficiat sigué obgecte de manifestacions entusiastes, vegentse obligat a dirigir la paraula al final de l'obra.

—Centre Nacionalista Republicà.—La companyía que dirigeixen els senyors Claramunt y Devenat, posà en escena el passat dissapte la comedia melodramàtica en cinch actes *El Detective Scherlock Holmes*. Els interprets foren els mateixos del día de l'estrena ab algunes petites variants, lo qual no fou obstacle pera que'ls aplaudiments se succehissin y el públich ne sortís verament impresionat

La presentació espléndida, com saben ferho en aquesta casa. La direcció... no se'n dugué la pitjor part, ¿què mellor pot dirse'n? y la entrada un ple.

Pel diumenge vinent la comedia en 4 actes, *El Viatge del Sr. Pons*, desempenyant el paper de protagonista el Sr. Enrich Devenat.

—Cassino L'Artesá.—Com estava anunciat, el prop passat diumenge tingué lloch el benefici de la festejada actriu donya Elvira Calado de Sala. Escullí, ab molt bon encert una de les obrés en les que hi alcança un triomf gran... indiscutible! *Mossen Janot* del mestre Guimerà.

La benficiada, en el paper d'ingenua, tregué á relluhir una vegada més ses moltes y bones facultats d'artista, matisant y brodant de detalls acertadíssims son personatge, arrivant en certs moments fins a la perfecció y escoltant justament merescudes ovacions, al final de tots els actes. Es d'elogiar la certesa ab que secundaren les demès parts de la companyía, arrodonint el conjunt de una manera envejable.

Pel diumenge próxim s'anuncia l'estrena de una sarsuela quin títol es *El 6o6!*... lletra de Frederich Sala, música d'en Domingo Perramón.

SANT GERVASI.—Circol Catòlich de la Bonanova.—*Victima del deber* fou l'obra escullida per aquesta entitat, per fer el dissapte passat, baix la direcció de l'Emili Barbé.

En ella's distingí el senyor Barbé que fou l'únich que trevallà ab justesa, el senyor Roca que tenint en compte qu'es aficionat novell, va sortir ayrós de son comès, el senyor Morello massa exagerat, el senyor Artigas també, es veu que'ls papers còmichs no li están bé y del senyor Farré val més no dirne res.

El conjunt mitg passador.

SANS.—La Familiar Obrera.—El passat diumenge aquesta entitat no celebrà funció. Ha lamentem.

—Circol de Sans.—La companyía que dirigeix l'actor senyor Mir, va tenir el mal gust de posar en escena el passat diumenge, sarsueles del repertori castellà.

No podría aquell senyor director fer tasca més profitosa que aquella, y no malgastar el temps en coses que no valen la pena? Tot es volguer ferho.

HOSTAFRANCS.—Circol Moral Instructiu.—L'elench que dirigeix el notable aficionat senyor Grau, sembla que després d'alguns diumenges de repòs, organisa pera el proper a la tarde una funció teatral, si bé encar la nova no es com a cosa segura.

Si fós aixis y se'ns permet entrar, resultant mal fundats els rumors que han arrivat fins a nosaltres de que se'ns barraría l pas en aquella casa, ne parlarem, y sinó... també ho farem perxò. Estem decidits, siga com siga, a fer la informació d'aquella entitat tan simpàtica pera nosaltres.

POBLE SECH.—Assiàtich.—El passat dissapte, día 6, se celebrà en aquesta entitat una gran funció a benefici de l'estudiós aficionat senyor Ociàs, vegentse el local sumament concorregut; se posà en escena, entre altres obres castellanes, l'hermosa marina de l'Apeles Mestres *L'Avi*, que obtingué una feliç interpretació tant per part del senyor Casals, que ho dirigía, com per tots els elements que hi prengueren part.

Felicitem de tot cor al beneficiat, per l'èxit que alcançà, reservantnos el parlar del seu trevall fins a la setmana vinenta que té anunciada una representació d'*El Místich* en el local «Nova Germanor». Prometem assistirni.

En el mateix Assiàtich, la vetlla del dia 13, se representà pels elements de la «Agrupació Apolo» les obres en un acte *Un joch nou*, *La agencia de informes comercials* y *La Planxadora*, obtenint una perfecta interpretació per part de les senyoretes Pibué, Baró y Fornés, y cumplint ab bona voluntat els demés aficionats, que ho eren la comparsería y partiquins del Teatre Apolo. La direcció, a càrrech del senyor Joaquim G. Garreño, molt bé.

SARRIÁ. — Joventut Tradicionalista. — El diumenge, día 14, se posà en escena el drama *La flor de la montanya*. La senyoreta Arasa en el paper de «Filomena» va ferse aplaudir justament per l'accent dramàtich y la forta emoció que imprimí al seu personatge, y el senyor Casals en el «Ricart» sempre a tò y segurissim, lo qual unit a lo discrets y voluntariosos que varen estar els altres actors resultà un conjunt força lloable. Pera fi de festa varen representar la joguina *Les orelles de D. Pau*, fent riure de gust a la distingida concurrencia.

—Cine Edison.—Ab una magnífica entrada y en la nit de l'esmentat diumenge, fou representada la comedia d'en Llanas *Don Gonzalo o l'orgull del gech*. S'encarregà del tant típich personatge «Bielo» en Joseph Ferrer, desempenyantlo ab molt acert, malgrat que en alguna escena va semblarnos un xich massa exaltat. En Torrets natural com sempre y sabent lo que es y significa el tipo de «Nasi». En Sostres feu un «Domingo» deliciós y logrà un fort aplaudiment en la primera escena; y en Mora en el «Lluis» y en Xatart en el «Don Gonzalo» correctes y sobris, sense exageracions el primer y matisant degudament el segon les diferentes situacions violentes en que's troba. Les senyores Sarbosa y Guart secundaren dignament, igual que'ls demes actors, resultant una interpretació acabada que va complaure a tothom.

—Institut de Sant Joseph.—Aquesta es la hora que encare no s'ha posat en escena el drama *La mort de l'escolà* que ab tanta cridoria venen anunciant de dos anys ensà, havent assegurat en la darrera Quaresma que definitivament l'estrena tindria lloch per Pasqua, a qual obgecte quedà enllestit el nou decorat y fins varen enrajolar la sala del teatre. Però resultà que'l senyors Joseph Recasens y Marian Baxeras no varen acceptar els caudals que'l director de la Companyía els hi havía senyalat, puig ja se n'havien separat fastiguejats dels veritables atentats artístichs que's cometien ab l'arranjament barroer de algunes obres per la supressió de les dames, y per aquest motiu esdevingué el primer aplaçament de l'estrena. Apurat en Ferrer, cercava còmichs per tot arreu no trobantlos enlloch ni pagant, fins que per últim logrà donar entenent a n'en Grau y a n'en Torrens de la

Companyía de l'Edisson, que'l treguessin del compromís y únicament per amistat. Quan semblava tot arreglat, sorgeix un nou disgut ab en Pau Sostres el qual quedà excluit del repartiment de l'obra; nou entrebanch que fa perdre l'esma y l'esperança d'estrenar l'obra en la present centuria a la Secció teatral de l'Institut.

El desgavell es horrorós; l'expressada entitat segueix una tàctica equivocada de descontent per importants elements; però l'esmena es ben llunyana, puig ara de poch han tramat una conjura contra un dels principals actors que tenen per treurese'l del devant perque no vol ajupirse a impossibles exigencies.

Dels nostres Corresponsals

FIGUERES.—Cassino Menestral.—En el teatre d'aquesta societat tingueren lloch tres funcions durant les festes de Santa Creu. Aquesta vegada les obres han sigut totes catalanes, y, naturalment, han sortit més ben fetes, al ensemps que han sigut més agradoses del públich. Dissapte, día 26, *Papá ministre* y *Cura de moro*. Diumenge, día 7, tarda *Gent de platja*, *Per punt* y *Cura de moro*, y a la nit *L'endemá de bodes* y *Gent de platja*. Tots els actor, qu'eren aficionats de la «Secció Artística" de Cassino, feren lo possible pera'l major lluhiment de la funció. En *Papá ministre* el senyor Geli (Bruno), ens afermá en la nostra creensa del seu molt valer. Personificá ab molt acert el Matei, emiraltant curosament ab molts detalls, aparenment insignicants, el difícil personatge que representá.

Diuhen que, properament, ens visitará una companyia ambulant, que'ns donara a conéixer, entre altres obres, *Els Zin-calós* den Juli Vallmitjana.

GIRONA.—La Amistat.—L'agrupació Foch-Nou, el día 14 a la nit, donà una represeniació a benefici de les escoles d'aquesta entitat. Posaren en escena el drama ab tres actes de l'Ignasi Iglesias, *La mare eterna*, el qual fou desempenyat per la senyoreta Ventura y els senyors Xart, Vinyet, Duxans, Grassot, Busquets y Pastells. La interpretació que donaren a la mentada obra no'n puch dirne rés, perque no hi vareig poguer assistirhi, (consti que va ser contra la meva voluntat.)

BADALONA.—Centre Catalanista Gent Nova.—Davant d'una nombrosíssima y escullida concurrencia que omplia la espayosa sala del teatre Espanyol, tingué lloch el benefici de la secció artística d'aquest Centre ab la representació del drama den Frederich Soler *Lo ferrer de tall* ab una interpretació digna d'elogi. Hem vist representar algunes del mateix autor a n'aquesta companyia y direm ab justicia que la que'ns ocupa es la que han tret més ajustada. Excelents els senyors Terrades, Casas, (si bé aquet podía trèuren millor partit), Clapés y Boix. El jove senyor Queralt, un Manxaire deliciós y aixerit. Els senyors Tarrés y Giralt ajudaren al conjunt. Les senyores Parreño, admirable en la Baronesa; Fornés y Guart molt justes y perfectament possesionades de llurs papers. En el transcurs de la representació y al acabarse ressonaren forts aplaudiments.

El quadro de costums gitanes originals den Juli Vallmitjana *Els Zin-calós*, dificultós en molts passatges, sortí molt acertat de lo que'ns crèyem produint efectes escénichs molt ben combinats y impresionants. Les senyores Parreño, Fornés y Guart molt acertades en sos papers. Els senyors Clapés, Boix, Muns, Gatell, Campmany y Caballé resultaren molt ben dibuixats en llurs tipos. Els quadros de conjunt y final d'acte, els quals foren dirigits per son autor, resultaren molt ben fets.

El final de l'obra cridaren repetides voltes a l'autor que no's presentà per no trovarse en el local.

MANRESA.—Teatre Conservatori.—Diumenge passat, día 14, va debutar en aquest teatre la companyia Barbosa-Fremont. Posaren les obres: *¡Pobre Berta!*, *L'intrús*, *Un cop d'estat* y *Jugar a casats*. L'interpretació, fou com era d'esperar, acabadíssima, puig que'ls artistes demostraren saber els respectius papers tal com habia d'esser; fins direm qu'en Barbosa, hi havia moments que'l sabia massa, ja que ho deya tant depressa que casi no dava lloch a fersen càrrech; no obstant en Barbosa es un excenlent actor que's fa aplaudir en totes les obres. La Fremont, en l'obra den Gual, hi estigué eminentíssima obtenint repetits aplaudiments. Llástima que'l nostre públich no correspón com se mereix a la companyia, qu'en conjunt, pot ben calificarse de notable. Tant a la tarda com a la nit feya llástima el mirar la sala d'espectacles ab tant poca concurrencia. No hi ha remey, estem condepnats a prosa eterna... Aquets maleits *cines!*

—Joventut Católica.—En el mateix día representaren, els aficionats de la casa: *Les aurenetes* y *Ditxosos barrets*. L'execució fou del tot acurada.

VICH.—Joventut Católica.—Diumenge, día 14, després d'haver executat varis treballs de prestidigitació el *Caballero Gurt*, els aficionats d'aquesta Societat posaren en escena la pessa *Fmbolichs*. El públich aplaudí molt el trevall dels aficionats, però en especial al dels senyors Vila y Ballart.

—Centre Tradicionalista.—El mateix día representaren els drames: *Vaga* y *Il-lusions* y els sainets *Renochs* y *L'home del sach*. En el desempenyo d'aquestes obres s'hi lluhiren tots els que hi prengueren part, distingintse especialment els senyors Codina y Torrents.

PREMIÁ DE MAR.—Amistat Obrera.—Pera el diumenge 4 de Juny, la companyia que dirigeix en Dionís Pons posará en escena les obres: *El ferrer de tall* y *La font dels enamorats*. Ja'n parlarem.

Al primer de Maig, la secció còmica-lírica d'aquesta societat, junt ab cinematógraf, representaren dues sarsueles castellanes y *Jugar a casats*, tots trevallaren molt bé.

MASNOU.—La Calandria.—Diumenge passat, día 14 del corrent, la companyia d'aquesta entitat baix la inteligent direcció den Serafí Espinosa posá les obres *Sirena* y *En Pòlcora*. Sortiren abdues tant ajustades y arrodonides y el públich les escoltá ab tanta atenció, y

'n sortí tant satisfet, que fins s'han dat mostres de desitjos de una segona representació. L'Agneta Morera cada día's guanya més la simpatía de nostre públich. En Monés ab el Quirse de la primera y el Marcó de la segona ratllá a tant gran alsada que semblá un actor consumat, en Mirapeix ab el Patuga y el Toni molt bé, en Casals feu un Francesch inesperat per lo bé. En Ramintol ab el Gori encaixadíssim, en Ballester ab l'Hipólit y en Tomás, agradá molt, y en Roca, l'Oliveras, en Boeg, Verdaguer y Itxart, justos ab tot. ¡Ah! en Millet va fer un Rojet tant natural y bé, qu'es digne de que se'l feliciti La direcció com sempre digne d'aplauso, y la decoració del segón acte d'*En Pòlvora*, pintada de l'Emili Boadella causá un brillantissim efecte. Recomanem a la Junta, que procuri conservarla aquesta companyía, qu'ella es prou per sostenir la Societat y divertir els socis.

TERRASSA.—Joventut Católica.—*El detective Sherlock Holmes* ha vingut fent les delicies del públich que frequenta aquesta modesta societat.

—Agrupació Regionalista.—Ab *La mare eterna* del Iglesias, debutá una companyía d'aficionats secundats per la senyora Balestroni. L'execució regular, empró va semblarnos que estaven massa dominats, en quant a l'exteriorisació del carácter del personatge que representaven per la direcció. Aquesta deu haver de treure partit de les facultats del aficionat car l'aficionat, en son principi, no sab fingir: sent, y volguerli fer interpretar un personatge ab motllo fixso es anularlo.

No volem dir ab aixó que la direcció fos desacertada' ans al contrari el senyor Gelone mostrá entendre lo que feya empro s que ca irespectar en tot lo que no sigui una desviació el sentiment del aficionat car es l'única manera de fer viure un personatge.

Després d'aixó que es un concell d'amich, no'ns queda mss que encoratjarlos en aquesta tasca y per la que han demostrat facultats els senyors Llopart, Vives, Oliart y d'altres quals noms sentim no recordar.

SABADELL.—Societat Choral Colón.—El passat diumenge a la nit, se doná una lluida funció per la secció dramática de la casa, la qual representá les obres: *El pati blau* y *Gent d'ara*. La primera sortí bastant ajustada, y la segona deixá quelcom que desitjar per part del senyor Figueres. Els demés feren lo que pogueren junt ab les senyores Casases, Buxedós y Arboix.

VILAFRANCA DEL PANADÉS.—Lliga Industrial. —No sigué la companyía den Barbosa com haviem dit, sino la secció artística d'aquest centre la que representá en dit teatre, l'hermosa produeció den Bataille *La verge boja*. Al primer acte rebregaren llastimosament les situacions delicadissimes que'l llibre senyala y que unit a les moltes retallades que per sols disposar de dugues dames, tingueren de fer sortí irregular.

En el segón acte la senyoreta M. Castejón en la Diana y el senyor Claramunt en el Armaury lograren interessar y sigueren algunes de ses escenes molt ben matisades, que unit al bon trevall de la senyoreta M. Castejón en Fanny lograren forts aplaudiments. Al tercer y quert acte, sigueren aplaudits el senyors Claramunt, Sábat, Font y Bonet, però tenim de fer constar que no sigueren dits papers brodats com podrien serho fentne un estudi més detingut.

Feren riure de debó els senyors Sábat, Parera. Miró y la senyoreta M. Castejón, en el sainet den Millá *A tres quarts de quinze*.

LA BORDETA.—Cine "El Recreo".—Pel día 18 está anunciat el debut d'una companyía d'aficionats, baix la direcció del galanet jove M. Adell ab les obres: *La gran rifada*, *Gent de platja* y *El llit del capitá*.

Porten de repertori totes les obres més difíciles dels nostres literats eminents, com també una colla d'estrenes (?) entre ells *El benelt del poble* y *El camí del crim o El supliei d'una mare*, llorejat y conegut escriptor A. Pané Galán.

Van ab aquest número les cobertes del cuadro dramátich

El Corb

Darrer èxit teatral den Juli Vallmitjana.

Aquesta obra la rebrán els nostres suscriptors directes, degudament enquadernada.

Les altres persones que vulguin tenirla enquadernada, poden conseguirho en els llochs y mitjantsant les condicions de costum. Preu d' enquadernació: 15 céntims.

Els compradors de fora Barceloua podrán recullir l'obra

El Corb

encuadernada, als respectius corresponsals.

Van també, ab el present número, les primeres 24 pàgines del cuadro dràmatich del Mestre en Gay Saber Ferran Agulló y Vidal,

El Somatent de Girona

LLUIS BLANCA.—En Blanca ja teni aanomenada de bon actor abans d'naver actuat darrerament, a Romea. Peró fins aleshores nosaltres no el coneguérem y d' aleshores data, per conseguent la nostra admiració per l'artista distingidíssim.

En Blanca val; val molt y d'ell, encara, poden esperarsen grans fruits. Lo que cal es que's centri; que deixi de divagar de un escenari a l'altre, d' un genre a l'altre, ja sabem que un actor, sols per propia voluntat, no pot conseguirho aixó. Es indispensable trobar colaboració, ajuda, fins protecció en els Empresaris.

En Blanca la mereix. Mereix ser contractat en bones condicións y ab totes les garantíes. Mereix poder fer, en un teatre català seriós, una temporada seriosa. El públich, no sols l'aceptaría, sino que'l rebria ab goig. Y els autors trobarien en ell, un colaborador inteligent y entusiasta.

Esperem donchs, en la temporada vinent, poder tenir la satisfació de tornà a aplaudir en Blanca en un dels principals escenaris barcelonins. S'ho tè ben guanyat el simpàtich actor, el retrat del qual publiquem en el present número.

*

Entre altres que se n'han celebrat aquets díes, ha tingut lloch darrerament al Principal, la funció á benefici de l'eminent primer actor y director Don Enrich Gimenez.

En Gimenez reproduí ab tal motiu, la obra extrangera *La vida pel Czar*. Hi fou molt admirat y aplaudit. Però estem segurs que, si en Gimenez, actor català, hagués escullit aquell día una obra catalana pera posarla en escena, hauría estat doblement aplaudit y admirat. O, al menys, s'hauría merescut més y millor les ovacions ab que reberen el treball d'en Giménez els seus admiradors, entre els quals ens plau y ens es un honor figurarhi de fa molt temps.

Per xò'ns dol tant que devegades en Gimenez, un xich rebech o un tros mal aconsellat, s'oblidi de la seva veritable filiació artística...

Perqne'ns interessaría molt qu'aquest actor, ell que'n té condicions, se decidís de una vegada y de un cop per sempre, a ser — trascendentalment parlant — el gran ACTOR CATALÁ que'ns manca per la definitiva prosperitat y dignificació de la nostra Escena Nacional.

*

Per certes exigencies d'una companyía asseguradora d'incendis, s'ha vist precisada a sospendre ses funcions dintre aquest mes la entitat «Ateneu Obrer del Districte segón».

La tasca's reprendrà el proper Juny. Y aleshores es quan se verificarà l'anunciada estrena del quadro dramàtich *A toch d'oració*, original d'en Joan Matamoros y Olivé.

*

D'en Florenci Surroca, de Vich, hem rebut una atenta carta acompanyatoria d'unes aclaracions que dona als amichs que li demanen detalls sobre una representació que anunciàrem nosaltres de *Cleopatra, Afrà Romeu* y *Lluytes de*

amor obres originals del mentat senyor Surroca.

Sembla que'l seu autor se proposa guardar inèdites aquestes produccions que ell mateix, modestament, califica de ensajos literaris y que, com a tals té intenció de publicar més endevant.

Resta sospesa, donchs, la festa que'ns anunciava el nostre actiu corresponsal de Vich.

Agrahim a n'en Surroca la explicació que'ns dona en el documentat article que'ns envía, y si avuy no'l publiquem, es — apart de la manca d'espay — per creure'l d'un interès massa particular.

*

Diumenge tindrá lloch en el local «Nova Germanor» una funció en honor de donya María Fabregat de Sanjuan, que ha ajudat a enlayrar, ab el seu expontani y material concurs, á dita Societat.

Se posará en escena el drama d'en Rusiñol *El místich* baix la direcció d'en Pere Casals, prenenthi part, per deferencia a la festejada, el senyor Ociàs y, desinteressadament, les senyoretes Puig y Escriu.

*

Per dijous estava anunciada, a Romea, l'estrena del diàlech original de la celebrada escriptora Carme Karr *Els idols*.

Aquesta funció, a benefici de la Montserrat Faara, estava completada pel drama d'en Muntañola *L'Ex-Ministre* y lacomedia d'en Martí Giol *La Santa*.

En el mateix teatre hi está anunciada la estrena de *Tribut al mar* de l'Ambrosi Carrión.

AVIS D'ADMINISTRACIO

Havent comensat el primer trimestre de l'any corrent, fem avinent als nostres suscriptors de fòra que's serveixin posarse al corrent de sos respectius pagos en la forma acostumada a fi de continuar rebent la revista sense interrupció.

CORRESPONDENCIA

J. O. A.: J. C.: M. T.: Agraint la bona voluntat de vostés, no podem publicar lo que'ns envien. Varis suscriptors.: Per què no firmaven la carta si, justament, lo que de manen es tant rahonat? Ja veuen com procurem tenir en compte els seus patriòtichs desitjos. P. R.: També ensajarem l'idea de vostè. Gracies per la observació. A. B.: No'ns acaba de convèncer, ab tot y reconèixerli condicions. Probi d'enviar alguna altra cosa. P. G. P.: Els articles de vosté ens han agradat molt. Segueixi afavorintnosab la seva colaboració que agraim forsa. J. B. G.: Lo mateix li diem. Gracies. Ll. C.: Té tota la rahó de queixarse. Ara que aumentarem el text de la Revista hi haurà ocasió de publicar, ab més oportunitat, els treballs que, com els de vosté,'n sien dignes. A. E. F.: L'article de vosté es deliciós: de una ingenuitat y frescura encomanadisses. El publicarem ab molt gust. A. B.: Probi d'enviar alguna altra cosa. Vostè pot ferho millor.

A un suscriptor de les Borjas: Sentim no poderlo complaure perque la carta està massa mal escrita.

Biblioteca "DE TOTS COLORS"

Fòra dels folletins del periòdich, però dintre de la *Biblioteca* DE TOTS COLORS, hem publicat algunes obres que's venen, entre els favoreixedors d'aquest periòdich, a preus estraordinariament econòmichs.

Por! (segona edició). Comedia en un acte, per Felix Duquesnel. Preu de ven-

da: *dos rals*. Als nostres favoreixedors: *30 cèntims*.

Cor delator. Monòlech, de Edgar Poe. Preu de venda: *un ral*. Als nostre favoreixedors: els costarà no més *15 cèntims*.

Els Picarols. Drama en tres actes de Erckmann Chatrían. Preu de venda: *2 pessetes*. Als nostres favoreixedors: *1 pesseta*.

Un cop de vent. Pàs de comedia, den Joseph Moretó. Preu de venda: *dos rals*. Als nostres favoreixedors: *30 cènts*.

Un joch de cartes, o memorialistes ab lle[illegible] a menuda. (segona edició). Sainet en [illegible]cte, den Manel Folch y Torres. Preu de enda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 céntims*.

Llibre del actor, per en J. Ferràn Torras. Preu de venda: *una pesseta*.

Els Mestres contistes (vol. II) (aventures de Sherlock Holmes), de Conan Doyle y Catulle Mendes. Preu de venda: *una pesseta*. Als nostres favoreixedors: *dos rals*.

Els Mestres contistes (vol. III) de Carles Dickens y Nicolau Gogol. Preu de venda: *una pesseta*. Als nostres favoreixedors: *dos rals*.

L'enrenou del poble. Quadro de costums en un acte, de Felip Palma. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

Les bessones. Quadro de comedia de Florenci Cornet. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cènts*.

Raig de Sol. Comedia en dos actes per Joan B ta Pagés y Maruny. Preu de venda. *1'50*. Als nostres faxoreixedors: *tres rals*.

El Curandero nou. Sainet den Ramón Ramón y Vidales. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors *40 céntims*.

El patró Pere March. Drama en un acte den Pompeyus Gener. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

El Teatre tal com es. La hermosa Conferencia de Enrich Irving. Preu de venda: *25 céntims*.

Ombras d'amor. fantasia en un acte per Joseph Burgas. Preu de venda *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

Jutge y part, comedia en un acte, per R. Bracco. Preu de venda: *tres rals*. Als nostres favoreixedors: *40 cèntims*.

Les persones que vulguin adquirir alguna d'aquestes obres, ab la rebaixa de preu que oferim, poden ferho en aquesta Administració (Passatge de Mercader, 10 interior) o en el Kiosco DE TOTS COLORS Rambla de les Flors, davant de ca'n Quadros, mentres presentin, pera acreditar el caràcter de favoreixedors de aquesta empresa, qualsevol dels volums publicats dintre la *Biblioteca* DE TOTS COLORS.

Els nostres favoreixedors de fòra Barcelona poden demanar aquestes obres, ab les mateixes condicions, als respectius corresponsals.

Llibrería MILLÁ

Sant Pau, 21, Barcelona

Gran assortit de drames, comedies, sainets, diàlechs y monolechs

Repertori sense dames

Sainets vells ab versos nous

¡GRAN ÉXIT! 10 CÈNTIMS CADA UN

	PRIMERA SERIE	Dones	Homes
1.	**El casament d'en Saldoni.**	2	2
2.	**06960. La primera de Nadal.**	2	3
3.	**A Sant Boy falta gent.**	0	8
4.	**Les calses del senyor Antón.**	1	4
5.	**El divorci de la Marguerida.**	2	2
6.	**Xarop de bastó.**	2	3
7.	**La clau de la escaleta.**	1	2
8.	**Peix al cove.**	1	2
9.	**Trampes son trampes.**	1	7
10.	**¡Setze garrotades'**	1	3
11.	**¡Arri!**	2	4
12.	**Cuscunilla el sagristà.**	1	4

Llibrería Millá-Sant Pau, 21

BARCELONA